

Simon Ličen, Barbara Bejek

POGOSTOST IN VSEBINA POROČANJA O ŠPORTU ŽENSK V ČASOPISIH DELO IN SLOVENSKE NOVICE LETA 2015

IZVLEČEK

Članek ponuja kvantitativno analizo 3155 novinarskih prispevkov o športu, objavljenih v *Delu* in *Slovenskih novicah* leta 2015. Teoretična izhodišča raziskovanja predstavljajo postopki odbiranja in prednostnega tematiziranja v medijih ter simbolno zaničevanje športa žensk. Poročanja o športu žensk je manj (10,4–12,5 proti 74,9–79,4 odstotka) kot poročanja o športu moških. Prispevki o športu žensk so krajši, poročanje je manj poglobljeno in se osredotoča na posamične panoge. Športnice niso nujno zaničevane oziroma dosledno »slabše« prikazane. Preostali izsledki ponujajo vpogled v splošne trende časopisnega poročevalstva o športu, vključno s pogostostjo poročanja o posameznih panogah in vodilnimi temami prispevkov.

KLJUČNE BESEDE: športno novinarstvo, simbolno zaničevanje, prednostno tematiziranje, kvantitativna analiza besedil, reprezentacija športa žensk

Slovenian Daily Newspaper Coverage of Women's Sports in 2015

ABSTRACT

The article presents a quantitative analysis of 3,155 articles on sports published by the *Delo* and *Slovenske novice* newspapers in 2015. The theoretical framework guiding the study includes the concepts of gatekeeping, agenda-setting and symbolic annihilation of women's sports. Women's sports receive less coverage than men's (10.4–12.5 vs. 74.9–79.4 percent). Articles on women's sports are shorter, less detailed and focus on individual sports. However, female athletes are not

necessarily annihilated or consistently misrepresented. Other findings provide an insight into selected trends in sports reporting in Slovenia, including the amount of coverage dedicated to different topics and sports.

KEY WORDS: *sports journalism, symbolic annihilation, agenda-setting, content analysis, representation of women's sports*

1. Uvod

Šport je v medijih zelo priljubljena vsebina, a v poročanju o športu izrazito prednjači šport moških (Cooky in dr. 2015). Posledično je šport moških deležen veliko večje pozornosti gledalcev in pokroviteljev (Shaw in Amis 2012; Zhang in dr. 2011). Medijska zapostavljenost športa žensk je eden od razlogov, da se deklice in mlade ženske redkeje odločajo za šport kot obliko preživljanja prostega časa, način prikazovanja športnic v medijih pa vpliva tudi na njihovo samopodobo (Daniels 2009). Razlike v pogostosti in načinu medijskega poročanja po spolu so v tujini razmeroma dobro raziskane (npr. Bruce 2016; Horky in Nieland 2013), v Sloveniji pa precej manj (Bon in Doupona Topič 2004; Lavrinc in Doupona Topič 2006; Ličen in Billings 2013), zato želimo s to raziskavo nekoliko zapolniti to vrzel.

Namen raziskave je primerjati pogostost in vsebino poročanja o športu moških in športu žensk v najbolj branih slovenskih dnevnikih in časopisih v obdobju enega leta. Izsledki bodo ponudili celovit pregled poročanja o športu žensk v Sloveniji in omogočili primerjavo z drugimi državami oziroma medijskimi trgi. Poleg tega bodo izhodišče za raziskave poročanja v drugih vrstah medijev, pa tudi raziskave posledic neenakega poročanja na udeležbo žensk v športu, trženje športa žensk in drugih tem.

1.1 Teoretični okvir

Informacije, ki so prek množičnih medijev posredovane občinstvom, odbirajo novinarji in drugi akterji. Odbiranje vključuje izbor, pa tudi prikrivanje, prenašanje, oblikovanje, prikazovanje, ponavljanje in časovno usklajevanje novic oziroma objav. Skozi te postopke se ustvarja družbena realnost (Shoemaker 1991). Posledica medijskega odbiranja informacij je prednostno tematiziranje. Občinstva na podlagi novinarskih prispevkov ne spoznavajo le posameznih tem, temveč (na podlagi obsega in umestitve objave) tudi njihovo pomembnost (McCombs in Shaw 1972/1996).

Drug teoretski koncept, iz katerega izhajamo, je simbolno zaničevanje kot način poročanja medijev o določenih družbenih skupinah. Pojem označuje odsotnost ali premajhno zastopanost posameznih družbenih skupin v televizij-

skih programih, pa tudi omejen razpon vlog, v katerih se pojavljajo, s čimer je razveljavljen njihov obstoj v družbi (Gerbner in Gross 1976). V času razvoja te teorije je bilo v ameriških igranih nanizankah ženskam namenjenih približno tretjina vseh vlog (Tuchman 1978). Te so bile trivializirane (Tuchman 1978), prikazane stereotipno in deležne »podcenjevanja, ki sega od zanemarjanja do simbolnega zaničevanja«¹ (Gerbner in Signorielli 1979: 5). Pojem je služil kot teoretična podstat številnim pregledom pogostosti in kakovosti poročanja o športnicah v množičnih medijih; nekatere povzemamo v pregledu literature.

1.2 Časopisno poročanje o športu žensk

Prva raziskava poročanja o športu žensk v ameriških dnevnikih je konec sedemdesetih let zajela dva časopisa, ki sta v obdobju dveh let ženskam namenila le štiri odstotke prostora, namenjenega športu (Bryant 1980). Nekoliko več ga je bilo namenjenega v športnih revijah, vendar so te moškemu športu še vedno namenile med 83 in 87 odstotkov prostora. Avtor raziskave je zapisal, da športnice v tiskanih medijih praktično niso obstajale, še tisti redki prikazi so bili seksistični, športnice pa so bile prikazane pasivno in stereotipno (Bryant 1980). Tudi enajst let kasneje je bilo v štirih večjih ameriških dnevnikih športu žensk posvečenih 3,5 odstotka vseh zgodb v športnih rubrikah, športu moških pa 23-krat več (nekaj objav se je nanašalo na oba spola). Po obsegu poročanja (tj. površina strani, namenjenih posameznemu spolu) je bilo športu moških namenjenega 29-krat več prostora kot športu žensk. Športniki so se na fotografijah pojavili trinajstkrat več kot športnice (Duncan in dr. 1991). Neenakost se kaže tudi pri avtorstvu prispevkov: v prvih 33 letih izhajanja ameriškega tednika *Sports Illustrated* so moški napisali 92 odstotkov izdanih prispevkov. Moški avtorji so pogosteje kot avtorice opisovali videz in privlačnost športnic (Lumpkin in Williams 1991).

Pogostost časopisnega poročanja o športu žensk zunaj ZDA je nekoliko bolj raznolika. Pregledi različnih časovnih obdobj so pokazali, da je ta v 90. letih predstavljala le približno odstotek poročanja o športu v Izraelu (Bernstein in Galily 2008) in v Italiji (Capranica in Aversa 2002). Med letoma 1970 in 2010 so raziskave različnih časopisov v Nemčiji ter na Danskem, Islandiji, Nizozemskem, Švedskem in Norveškem zabeležile med pet in deset odstotkov objav, posvečenih tej temi (Markula in dr. 2010). Britanski nedeljski tisk je v letih 2008 in 2009 športnicam namenil nekaj manj kot štiri odstotke športnih objav (Godoy-Pressland 2014). Po drugi strani je bilo športu žensk v avstralskem regionalnem tisku leta 1990 namenjenih celo 17 odstotkov prispevkov (Brown 1995). Različne države in celo različne vrste časopisov znotraj posameznih

1. V izvorniku »symbolic annihilation«.

držav posvečajo športu žensk različno pozornost; vendar pa podatki za tujino niso nujno natančen kazalnik slovenskega stanja.

Pogostost poročanja o športu žensk povsod naraste v času olimpijskih iger. Metaštudija 18 raziskav medijskega poročanja v času poletnih olimpijskih iger med letoma 1984 in 2008 je pokazala, da so bile ženske sorazmerno zastopane² v 29 odstotkih primerov in celo »preveč« zastopane v skoraj polovici (47 odstotkih) raziskav (posamezne raziskave so preučile več kot en vidik poročanja) (Delorme 2014).

1.3 Slikovno poročanje o športu žensk

Pomemben del športnega novinarstva je fotografija. Ta prispeva k razumevanju, »kako naj bi se brala ekspresija subjekta« (Hall 1972/2004: 196). Fotografije povečujejo površino prispevka in ga tako prikazujejo kot pomembnejšega, skupaj z drugimi dopolnitvenimi elementi (grafikami in infografikami, skicami, podrobnimi statističnimi informacijami, izpostavljenimi izjavami ali vestmi) pa osnovno sporočilo prispevka dopolnjujejo na pregleden in privlačen način.

Raziskave so pokazale, da je delež fotografij, ki prikazujejo ženske, pogosto višji od deleža prispevkov o njih. Po študiji petih britanskih časopisov je bilo športnicam namenjenih približno desetina prispevkov in dvakrat toliko fotografij (Mathesen in Flatten 1996). V kasnejši raziskavi, opravljeni v 22 državah, so bile fotografije priložene 62 odstotkom prispevkov o moškem športu in 66 odstotkom prispevkov o športu žensk (Horky in Nieland 2013). Časopis USA Today je pred leti tekmovalkam namenil 14 odstotkov besedila in 19 odstotkov fotografij (Eastman in Billings 2000); avtorja študije sta ugotovila, da so slike poudarjale predvsem glamur ali privlačnost, manj pa tekmovalno plat športnic (str. 204). Nasploh so moški pogosto uokvirjeni kot aktivni tvorci svojega uspeha, medtem ko je uspeh žensk prikazan kot posledica talenta in drugih dejavnikov zunaj njihovega nadzora, kot so sreča in podpora družine. Na fotografijah so športniki pogosteje prikazani kot aktivni, športnice pa kot pasivne (Duncan in Messner 1998: 176).

Še posebej pogosto je šport žensk predmet časopisnih fotografij v času olimpijskih iger (Capranica in dr. 2005; Hardin in dr. 2002). Prispevki o športu žensk so v tem času po velikosti, umestitvi na strani in velikosti fotografije povsem primerljivi športu moških (Capranica idr., 2005).

-
2. Primerjave sorazmernega poročanja temeljijo na zamisli, da če je npr. delež športnic med vsemi nastopajočimi na olimpijskih igrah 41 odstotkov, je sorazmeren delež poročanja prav tako 41 odstotkov vseh objav, površine časopisa oziroma programskega časa, namenjenega temu tekmovanju. Če bi v času iger medij olimpijkam namenil polovico (50 %) časa ali prostora, potem bi bile te *nesorazmerno* več zastopane oziroma celo pozitivno diskriminirane.

1.4 Sodobni raziskovalni trendi

Kljub padajočim nakladam in širitvi novih načinov dostopanja do informacij ostajajo tiskani mediji zanimivi za raziskovalce medijskih vsebin. Časopisi so se prilagodili ponudbi drugih oblik množičnih medijev ter ostajajo kazalnik novinarske kakovosti in družbenega odnosa do posamezne teme (Horky in Nieland 2013). Ena od aktualnih raziskovalnih tem so primerjalne študije športnega tiska (in sploh medijskih športnih vsebin) v različnih državah (npr. Horky in dr. 2018; Ličen in dr. 2017). Pregled časopisnega poročanja 80 časopisov v 22 državah na šestih celinah, opravljen v okviru projekta International Sports Press Survey, je pokazal, da je ženskam v povprečju namenjenih 11 odstotkov prispevkov, v posameznih državah pa je ta delež v raziskanem obdobju segal od nič (v Indiji in Nepal) do 25 odstotkov (v Braziliji) vseh objav (Horky in Nieland 2013). Razlike med državami so torej občutne ter odražajo različne pristope novinarjev in urednikov kot odbiralateljev informacij.

Poročanje o športu žensk se je v angleško govorečih državah nekoliko spremenilo pod vplivom sprememb v medijih in družbi. Nedavna metaštudija je pokazala, da slabša produkcijska kakovost in spolna zaznamovanost zamirata, medtem ko so zaničevanje, pokroviteljstvo in seksualizem še naprej prisotni (Bruce 2016). V slikovnih prikazih so športnice še naprej pogosteje predmet fotografij, če nastopajo v posamičnih ali »ženskih« (oziroma »ženskam primernih«) športih in če pozirajo v pasivnih ali spolno privlačnih pozah (Sherry in dr. 2016). Oba pregleda ugotavljata, da so ženske v športnih medijih v nekaterih ozirih še vedno simbolno zaničevane.

Tretji sodobni raziskovalni trend so pregledi stanja v nekdanjih socialističnih oziroma komunističnih državah (npr. Dziubinski in dr. 2019; Jakubowska 2015; Vujović in dr. 2017). Mediji v družbah v (ali po) tranziciji kažejo zelo podobno sliko kot mediji v t. i. zahodnih družbah: ženski šport zaseda približno deset odstotkov vseh objav o športu, nekoliko več v času olimpijskih iger, avtorji prispevkov – večinoma moški – se pogosto zatečejo k pokroviteljstvu, fotografije (in včasih tudi besedila) pa poudarjajo ali izpostavljajo privlačnost tekmovalk. V tem oziru se zdi, da so mediji po prehodu v demokracijo kakovostno nazadovali, saj so v času socializma in komunizma poudarjali enakopravnost spolov, spodbujali vključenost žensk v družbo, delo in šport ter (tudi) športnice predstavljali kot junakinje (Jakubowska in Ličen 2019).

1.5 Medijsko poročanje o ženskem športu v Sloveniji

Položaj ženskega športa v slovenskih medijih je bil doslej sporadično že raziskan. Bon in Doupona Topič (2004) sta pri pregledovanju televizijskih prenosov rokometnih tekem zaznali razlike v produkciji moških in ženskih srečanj:

pri slednjih naj bi prikazali manj počasnih in strokovno zanimivih posnetkov. To sta pripisali »prevladujočim spolnim stereotipom« (2004: 5). Pregled slovenskih prenosov olimpijskih iger leta 2008 je pokazal, da so poročevalci o moških govorili več ter zanje pogosteje napovedali in analizirali izide tekmovanj, medtem ko so pri ženskah pogosteje komentirali videz in osebnost tekmovalk. Nekateri komentarji, kot so ocenjevanje postave tekmovalk (»seksi postava«) in njihove privlačnosti, so bili seksistični in blizu simbolnemu zaničevanju (Ličen in Billings 2013).

Podobne seksistične opazke, pa tudi drugi zapisi, ki krepijo predstavo močnih in neutrudnih športnikov ter občutljivih in nemočnih športnic, so se pojavili tudi v športnem časopisu *Ekipa*. Ta je v obdobju enega meseca leta 2003 ženskemu športu namenil 12 odstotkov objavljenih prispevkov in fotografij. Časopis *Delo* je v istem obdobju ženskemu športu namenil 12 odstotkov prispevkov in 18 odstotkov fotografij. Fotografije tekmovalcev so bile v povprečju približno 30 odstotkov večje od fotografij tekmovalk (Lavrinc in Doupona Topič 2006).

V raziskavo *International Sports Press Survey* (Horky in Nieland 2013) so bili vključeni tudi trije slovenski dnevnik, in sicer *Delo*, *Slovenske novice* in *Primorske novice*. 84 odstotkov objav je poročalo o moških, 14 odstotkov o ženskah in dva odstotka o obeh spolih. Poročanje se je osredotočalo na tekoča tekmovanja (91 % v primerjavi z 78 % na svetovni ravni). Druge teme, kot so sponzorstva in javno financiranje športa, športna politika, stave, doping in diskriminacije v športu, so bile redko zastopane. Lokalnemu športu in športu mladih so nekaj pozornosti namenile le regionalne *Primorske novice* (Ličen 2013).

1.6 Pomen enakovrednega poročanja in posledice njegove odsotnosti

Enakost spolov je eden od ciljev za trajnostni razvoj, ki si jih je leta 2015 zadala Organizacija združenih narodov (2019). Ključno vlogo igrajo množični mediji, ki »odsevajo, konstruirajo, naturalizirajo, legitimizirajo, izzivajo in celo rekonstruirajo razpoloženja, ki prodirajo v širšo družbo« (Boyle in Haynes 2000: 111). Medijsko poročanje o športu žensk lahko spodbudi zanimanje za šport in telesno aktivnost med dekleti in ženskami (Daniels 2009). Medijski diskurz oziroma način, kako je šport žensk prikazan, prav tako vpliva na dojemanje medijskih potrošnic: osredotočanje na privlačnost tekmovalk se pri bralkah odrazi v razmišljanju o lastni privlačnosti (in morebitnem nezadovoljstvu z lastnim videzom), medtem ko osredotočanje na »športno« oziroma tekmovalno plat spodbudi razmišljanje o sami športni dejavnosti (Daniels 2009; Sherry in dr. 2016). Če torej dekleta in ženske opazijo v medijih druge ženske, ki se ukvarjajo s športom, se poveča verjetnost, da se bodo s športom ukvarjale tudi same. To

je za Slovenijo izziv, ki bi ga bilo dobro sprejeti, saj se več kot polovica žensk nikoli ali redko ukvarja s športom ali rekreacijo (Eurobarometer 2014), registriranih tekmovalcev pa je (po nepopolnih podatkih) kar 3,6-krat več kot tekmovalk (Jerič 2016).

Nekateri kritiki in tudi uredniki trdijo, da ker je tekmovalk malo, so njihova tekmovanja manj kakovostna in ne pritegnejo dovolj gledalcev (Gee in Leberman 2011; Knoppers in Elling, 2004). Kritika ni upravičena, saj 66 odstotkov prebivalstva in 84 odstotkov ljubiteljev športa na treh celinah (Evropi, Oceaniji in Severni Ameriki) že sedaj zanima šport žensk (Nielsen 2018). Dodatno zanimanje je težko spodbuditi, če je vsebina praktično nevidna: na televizijskih programih v enem največjih ameriških mest je bilo v zadnjih 30 letih športu žensk namenjenih 2–9 odstotkov športnih vsebin³ (Cooky in dr. 2015).

Skorajšnja odsotnost iz medijev zmanjša zanimanje morebitnih pokroviteljev za investiranje v šport žensk, saj sponzorji niso vidni oziroma izpostavljeni, gledalci pa si ne morejo ustvariti pozitivne slike o njih (Meenaghan in Shipley 1999). Svetovno prvenstvo v nogometu za ženske leta 2019 je pokazalo, da lahko televizijska gledanost ženskega tekmovanja doseže in v nekaterih državah celo preseže gledanost moških tekmovanj (Roxborough 2019), zato bo zanimivo in pomembno spremljati, kje se bosta povečala vlaganje pokroviteljev in medijsko zanimanje za šport žensk.

Nazadnje pa ženske predstavljajo približno polovico prebivalstva – in približno polovico vseh davkoplačevalcev – posamezne države. Ker so številne medijske hiše neposredno (npr. preko razpisov ali naročnine) ali posredno (npr. preko javnih objav ali oglasov) sofinancirane iz državnega proračuna, bi morda morale tudi medijske hiše, ki prejemale davkoplačevalska sredstva, nameniti približno enako pozornost športnemu (in drugemu) udejstvovanju pripadnikom obeh spolov.

2 Raziskovalno vprašanje

Dosedanji pregledi medijskega poročanja o športu žensk v Sloveniji so informativni, a nepopolni. Pokazali so, da novičarski mediji o športnicah poročajo manj ter tehnično in vsebinsko preprosteje. V Sloveniji je razkorak nekoliko manjši kot v številnih drugih državah, a še vedno občuten. Zadnji podatki za Slovenijo so bili zbrani spomladi in poleti 2011 (Ličen 2013), namen te raziskave pa je zbrati in pregledati obsežnejše in sodobnejše podatke o pogostosti in kakovosti

3. Zanesljivih podatkov za Slovenijo še ni. Avtorja ocenjujeva, da je prenosov športa žensk na TV Slovenija več kot 10 odstotkov, in sicer predvsem na račun individualnih športov (npr. smučanja). Še vedno pa ga je občutno manj kot 50 odstotkov.

poročanja o športu žensk v slovenskem tisku. Raziskovanje je vodilo naslednje vprašanje:

RV: Kakšna je bila pojavnost poročanja o športnicah in športnikih v časopisih Delo in Slovenske novice v letu 2015?

Raziskava se osredotoča na časopise kot najstarejšo vrsto množičnih medijev, da bi naposled pridobili celovit in mednarodno primerljiv pregled zastopanosti športa žensk v slovenskih medijih. Ugotovitve bodo ponudile osnovo za kasnejše raziskave poročanja v elektronskih in digitalnih medijih. Raziskava zajema splošna časopisa, ker ju prebira (in posledično vplivata na) širši in predvsem bolj raznolik delež prebivalstva kot športni tisk ali specializirane publikacije. Poleg tega se splošni časopisi pojmujejo za kazalnik novinarske kakovosti in družbenega odnosa do posamezne teme (Horky in Nieland 2013). Za analizo je bilo izbrano leto 2015, ker je bilo v času načrtovanja raziskave in zbiranja podatkov to zadnje neolimpijsko leto: kot je bilo nakazano v pregledu literature, so olimpijske igre odklon glede pogostosti poročanja o športu žensk, mi pa iščemo izhodiščno stanje.

3 Raziskovalne metode

Reprezentacijo športnic in športnikov smo pregledali na vzorcu novinarskih prispevkov, objavljenih leta 2015 v športnih rubrikah dveh najbolj branih slovenskih dnevnih časopisov: »resnega« *Dela* in tabloidnih *Slovenskih novic*. Oba izdaja Časopisno založniško podjetje Delo.⁴ Časopisa sta v analiziranem letu skupaj povprečno dosegla skoraj četrtino prebivalcev Slovenije⁵ (Delo.si 2016). Za potrebe raziskave smo pregledali po dve naključno izbrani izdaji iz vsakega od 52 tednov v letu. Spletna aplikacija *Random Date Generator*,⁶ s katero smo izbrali datume, je v vzorec vključila tudi tri praznike, ko časopisi niso izšli, zato končni vzorec obsega po 101 izvod *Dela* in *Slovenskih novic*.

-
4. Po podatkih spletne aplikacije Erar je Časopisno založniško podjetje Delo, d. o. o., leta 2015 od drugih javnih podjetij, zavodov in institucij prejelo 2.019.007 evrov. V ta znesek niso všteta plačila subjektom, v katerih ČZP Delo nastopa kot ustanovitelj (npr. časopis oziroma podjetje Gorenjski glas), so pa vključena vsa plačila javnih subjektov podjetju, vključno s plačili za vsebine, ki niso neposredno objavljene v časopisih Delo ali Slovenske novice, npr. tiskanje marketinških materialov.
 5. Po podatkih Nacionalne raziskave branosti je posamezni izvod *Dela* v letu 2015 v povprečju dosegel 141.000 ljudi, posamezni izvod *Slovenskih novic* pa 314.000 ljudi (Delo.si 2016).
 6. Aplikacija je dostopna na spletnem naslovu <https://www.lrs.org/interactive/random-date.php>.

Skupaj je bilo pregledanih 3155 novinarskih prispevkov o športu: 1760 v *Delu* in 1395 v *Slovenskih novicah*. Iz pregleda smo izključili kratke napovedi na naslovnici obeh časopisov; kratke številske predstavitve rezultatov, statistik in lestvic različnih tekmovanj, ki niso sestavni del novinarskega prispevka (npr. Delov Semafor); samostojne fotografije s podpisom (npr. *Fotografija tedna* v ponedeljkovih izdajah *Dela*) in šahovske probleme v *Delu*.

Opravili smo kvantitativno analizo besedil (ang. *content analysis*) kot metodo za »objektivirano in sistematično identifikacijo in opisovanje jezikovnih lastnosti besedil, da bi iz njih lahko sklepali o zunajjezikovnih lastnostih posameznikov in družbenih skupin« (Splichal 1990: 29). Spremljali smo naslednje spremenljivke: velikost novinarskega prispevka (tj. površina prispevka z vsemi besedilnimi in grafičnimi elementi v cm²); panoga, o kateri prispevek poroča; vodilna tema oziroma ključna ideja prispevka (Tabela 1; tipologija je prilagojena iz raziskave ISPS 2011 (Horky in Nieland 2013)); spol osrednjega akterja ali akterjev; žanr prispevka (vest, poročilo, novinarska zgodba, pogovor, komentar, članek; po Milosavljević 2014); velikost vseh fotografij v novinarskem prispevku (v cm²) in prisotnost vizualnih dopolnitvenih elementov (npr. grafike, infografike, karikature, logotipi, skice, izpostavljene rezultatske lestvice ali izjave ipd.).

Tabela 1: Tipologija glavnih tem (prilagojeno iz Horky in Nieland 2013).

Tema	Vsebina prispevkov
Rezultati in poročila	Opis tekmovanja, njegovega poteka in končnega izida.
Napovedi	Napoved oz. pregled prihajajočih tekmovanj ali dogodkov.
Drugo poročanje, povezano s športnim nastopom	Odzivi in ocene poteka tekmovanja oz. doseženih rezultatov, poškodbe, prestopi, zaključki športnih karier ipd.
Športno financiranje	Ekonomski, tržni in finančni vidiki športa, kot so financiranje športa iz javnega in/ali zasebnega sektorja, nakupi in/ali prodaje klubov oziroma njihovih deležev, sponzorstva v športu ipd.
Amaterski šport	Lokalne, rekreativne in dobrodelne prireditve, šport mladih, starejših ipd.
Športna politika	Volitve in mandati v športnih zvezah, organiziranost športnih zvez in tekmovanj, organizacija velikih športnih tekmovanj ipd.
Doping	Uporaba prepovedanih poživil in boj proti njim, krajše ali daljše izključitve iz športnih tekmovanj ipd.
Športne stave	Športne stave in z njimi povezano prirejanje izidov.
Vprašanje spola v športu	Prispevki, ki izrecno problematizirajo vlogo in vprašanje spola v športu.
Gledalci in navijaška kultura	Izgredi in nešportno navijanje ter posledice tovrstnih dejanj (povzročena škoda, kazni ipd.).
Druge teme	Teme, ki niso zajete v drugih kategorijah.

Zbrane podatke smo obdelali z osnovnimi postopki opisne statistike v računalniškem programu SPSS. Razlike med teoretično pričakovanimi in ugotovljenimi porazdelitvami podatkov smo ugotavljali s hi-kvadrat analizo, pri kateri smo kot pričakovano privzeli porazdelitev, ki bi bila skladna s porazdelitvijo prispevkov po spolu (Billings 2008): če bo šport moških predmet 80 odstotkov prispevkov v *Slovenskih novicah*, šport žensk pa samo desetih odstotkov, je nestvarno pričakovati, da bodo fotografije enakomerno (50 : 50) porazdeljene med spoloma. Korelacijo rangov pri primerjanju pogostosti poročanja o posameznih športnih panogah smo ugotavljali z izračunom Spearmanovega ρ koeficienta korelacije rangov (Myers in Well 2003).

Podatke sta neodvisno pregledali dve raziskovalki, ki sta prebrali športne strani tiskanih izvodov izbranih izdaj pregledanih časopisov, značilnosti vsakega prispevka (tj. spremenljivke) pa sproti zabeležili v računalniški program Microsoft Excel. Zanesljivost kodiranja smo izmerili z izračunom Cohenovega κ (kappa) koeficienta (Cohen 1960) na vzorcu 20 odstotkov izbranih izdaj časopisov. Zanesljivost je za različne spremenljivke znašala: $\kappa_{\text{šport}} = 0.985$ za športno panogo, $\kappa_{\text{tema}} = 0.835$ za temo prispevka, $\kappa_{\text{žanr}} = 0.886$ za žanr prispevka, $\kappa_{\text{spol}} = 0.920$ za spol akterja, $\kappa_{\text{foto}} = 0.832$ za število fotografij in $\kappa_{\text{spolfoto}} = 0.915$ za spol akterja v fotografijah. Pri preostalih spremenljivkah so se pojavila le posamezna odstopanja, ki so bila večinoma posledica tipkarskih ali podobnih napak.

4 Rezultati

V *Delu* je v analiziranem obdobju izključno o športu žensk poročalo 12,5 odstotka, izključno o športu moških pa 74,9 odstotka vseh analiziranih novinarskih prispevkov, torej šestkrat več. V *Slovenskih novicah* je izključno o akterkah ženskega spola poročalo 10,4 odstotka analiziranih prispevkov, izključno o moških pa 79,4 odstotka prispevkov, torej osemkrat več. Natančne vrednosti so predstavljene v Tabeli 2.

Tabela 2: Spol osrednjega akterja

Spol	Delo		Slovenske novice	
	Pogostost (delež)	Površina (cm ²)	Pogostost (delež)	Površina (cm ²)
Moški	1318 (74,9)	332,5 ± 283,2	1108 (79,4)	201,6 ± 265,7
Ženski	220 (12,5)	260,7 ± 235,4	145 (10,4)	127,1 ± 186,3
Oba	164 (9,3)	215,6 ± 211,9	94 (6,7)	211,8 ± 258,0
Nedoločljiv	58 (3,3)	207,8 ± 218,7	48 (3,4)	123,9 ± 185,5
Skupaj	1760 (100)		1395 (100)	

V obeh časopisih so prispevki o športu žensk po površini statistično značilno manjši (*Delo*: $\text{pov_D}_{\text{moški}} = 332,5 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{moški}} = 283,2$; $\text{pov_D}_{\text{ženske}} = 260,7 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{ženske}} = 235,4$; $t_D(1536) = 3,558$, $p < .001$; *Slovenske novice*: $\text{pov_SN}_{\text{moški}} = 201,6 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{moški}} = 265,7$; $\text{pov_SN}_{\text{ženske}} = 127,1 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{ženske}} = 186,3$; $t_{SN}(1251) = 3,273$, $p = 0,001$; tabela 2).

4.1 Fotografska in grafična oprema

V *Delu* so bile fotografije dodane 1099 prispevkom (62,4 %), v *Slovenskih novicah* pa 515 prispevkom (36,9 %).⁷ V prvem časopisu so fotografije sorazmerno porazdeljene med prispevki o športnikih obeh spolov ($\text{foto_D}_{\text{moški}} = 870$; $\text{foto_D}_{\text{ženske}} = 132$, $\chi^2(1) = 1,044$), drugi časopis pa je statistično značilno pogosteje fotografsko opremil prispevke o športu moških ($\text{foto_SN}_{\text{moški}} = 424$; $\text{foto_SN}_{\text{ženske}} = 40$, $\chi^2(1) = 3,95$, $p < 0,05$; tabela 3).

V *Delu* je bilo fotografsko gradivo, namenjeno prikazovanju športnikov ($F_{\text{pov_D}_{\text{moški}}} = 165,8 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{moški}} = 151,05$), v povprečju večje od slik športnic ($F_{\text{pov_D}_{\text{ženske}}} = 132,8 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{ženske}} = 137,95$), v *Slovenskih novicah* pa obratno ($F_{\text{pov_SN}_{\text{moški}}} = 150,2 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{moški}} = 144,04$; $F_{\text{pov_SN}_{\text{ženske}}} = 154,9 \text{ cm}^2$, $\sigma_{\text{ženske}} = 163,74$; tabela 3)⁸. Te razlike so statistično pomembne samo v primeru *Dela* ($t_D(1536) = 2,578$, $p = 0,01$; $t_{SN}(1251) = 1,293$). V obeh časopisih so bile v povprečju največje fotografije, ki so prikazovale posameznike obeh spolov (npr. gledalke in gledalci na hokejski tekmi) ali nedoločljivega spola (npr. tepalec snega na doskočišču letalnice v Planici) – so pa bile običajno objavljene v povezavi s tekmovanji moških.

Novinarske prispevke lahko poleg fotografij dopolnjujejo tudi drugi grafični elementi (Tabela 3). V obeh časopisih se ti nesorazmerno pogosto pojavljajo pri poročanju o moškem športu: $\text{gra_D}_{\text{moški}} = 445$, $\text{gra_D}_{\text{ženske}} = 54$, $\chi^2(1) = 4,94$, $p < 0,05$ in $\text{gra_SN}_{\text{moški}} = 175$; $\text{gra_SN}_{\text{ženske}} = 11$, $\chi^2(1) = 5,82$, $p < 0,05$. Grafični dodatki se sicer pojavljajo v 30,1 odstotka prispevkov v *Delu* in 14,4 odstotka objav v *Slovenskih novicah*.

7. Objavljenih je bilo sicer 1163 oziroma 787 fotografij, saj je bila nekaterim prispevkom priložena več kot ena fotografija.

8. Številke vključujejo povprečno skupno površino vseh fotografij k posameznim prispevkom.

Tabela 3: Površina in pogostost pojavljanja fotografij in drugih grafičnih elementov glede na spol osrednjega akterja

Spol	Delo			Slovenske novice		
	Foto (delež pojavljanja)	Površina (cm ²)	Grafika (delež pojavljanja)	Foto (delež pojavljanja)	Površina (cm ²)	Grafika (delež pojavljanja)
Moški	870 (66,0)	165,8 ± 151,0	445 (33,8)	424 (38,3)	150,2 ± 144,0	175 (15,8)
Ženski	132 (60,0)	132,8 ± 138,0	54 (24,5)	40 (27,6)	154,9 ± 163,7	11 (7,6)
Oba	79 (48,2)	160,7 ± 145,8	25 (15,2)	38 (40,4)	256,2 ± 252,9	13 (13,8)
Nedoločljiv	18 (31,0)	285,0 ± 238,9	6 (10,3)	13 (27,1)	217,3 ± 268,7	2 (4,2)
Skupaj	1099 (62,4)	163,5 ± 152,6	530 (30,1)	515 (36,9)	160,2 ± 162,4	201 (14,4)

4.2 Športne panoge

Tabeli 4 (*Delo*) in 5 (*Slovenske novice*) predstavljata deset najpogosteje zastopanih športnih panog⁹ v vsakem časopisu.

Tabela 4: Deset najpogosteje zastopanih panog v Delu

Raz.	Skupno	N (%)	Samo moški	n (%)	Samo ženske	n (%)	Oba spola	n (%)
1.	nogomet	334 (19,0)	nogomet	327 (24,8)	alpsko smučanje	50 (22,7)	alpsko smučanje	23 (14,0)
2.	košarka	224 (12,7)	košarka	214 (16,2)	tenis	28 (12,7)	biatlon	19 (11,6)
3.	rokomet	141 (8,0)	rokomet	118 (9,0)	rokomet	22 (10,0)	atletika	15 (9,1)
4.	alpsko smučanje	128 (7,3)	hokej na ledu	109 (8,3)	odbojka	21 (9,5)	tenis	12 (7,3)
5.	hokej na ledu	110 (6,3)	kolesarstvo	67 (5,1)	smučarski tek	14 (6,4)	judo	11 (6,7)
6.	tenis	94 (5,3)	smučarski skoki	65 (4,9)	kolesarstvo	12 (5,5)	kajakaštvo	10 (6,1)
7.	smučarski skoki	84 (4,8)	tenis	53 (4,0)	atletika	8 (3,6)	gimnastika	9 (5,5)
8.	kolesarstvo	81 (4,6)	alpsko smučanje	50 (3,8)	gorsko kolesarstvo	8 (3,6)	strelstvo	9 (5,5)
9.	odbojka	66 (3,8)	odbojka	44 (3,3)	jadranje	8 (3,6)	plavanje	8 (4,9)
10.	atletika	44 (2,5)	formula 1	33 (2,5)	košarka	7 (3,2)	športnik leta	8 (4,9)
Sk.		1760 (100)		1318 (100)		220 (100)		164 (100)

9. Tipologija zaradi večje preglednosti in informativnosti vključuje tudi teme, kot sta prireditvi »Miss športa« in »Športnik leta« Enotna kategorija »šport invalidov« vključuje različne panoge, kot so košarka na vozičkih, sedeča odbojka in drugi.

Tabela 5: Deset najpogosteje zastopanih panog v Slovenskih novicah

Raz.	Skupno	N (%)	Samo moški	n (%)	Samo ženske	n (%)	Oba spola	n (%)
1.	nogomet	456 (32,7)	nogomet	442 (39,9)	tenis	45 (31,0)	tenis	19 (20,2)
2.	košarka	194 (13,9)	košarka	188 (17,0)	alpsko smučanje	29 (20,0)	atletika	10 (10,6)
3.	tenis	99 (7,1)	hokej na ledu	94 (8,5)	rokomet	12 (8,3)	alpsko smučanje	9 (9,6)
4.	hokej na ledu	95 (6,8)	rokomet	51 (4,6)	odbojka	7 (4,8)	biatlon	6 (6,4)
5.	rokomet	68 (4,9)	kolesarstvo	37 (3,3)	nogomet	6 (4,1)	smučarski tek	5 (5,3)
6.	alpsko smučanje	67 (4,8)	tenis	35 (3,2)	atletika	5 (3,4)	gimnastika	4 (4,3)
7.	kolesarstvo	40 (2,9)	formula 1	32 (2,9)	miss športa	5 (3,4)	rokomet	4 (4,3)
8.	atletika	37 (2,7)	alpsko smučanje	27 (2,4)	biatlon	4 (2,8)	smučarski skoki	3 (3,2)
9.	formula 1	33 (2,4)	smučarski skoki	25 (2,3)	košarka	4 (2,8)	šport invalidov	3 (3,2)
10.	smučarski skoki	33 (2,4)	odbojka	23 (2,1)	smučarski tek	4 (2,8)	športne igre	3 (3,2)
Sk.		1395 (100)		1108 (100)		145 (100)		94 (100)

Izračun Spearmanovih koeficientov korelacije rangov (Myers in Well 2003) je potrdil, da na količino poročanja o desetih najpogosteje zastopanih panogah močno vpliva, koliko jih gojijo moški ($\rho_{D_moški} = 0,82$; $\rho_{SN_moški} = 0,80$). Z drugimi besedami, pogostost poročanja o posamezni panogi sovпада s pogostostjo poročanja o moških tekmovanjih iz te panoge. Poročanje o športu žensk ne vpliva na razvrstitev panog v *Slovenskih novicah* ($\rho_{SN_ženske} = 0,09$) – o ženskem hokeju na ledu, kolesarstvu, formuli ena in smučarskih skokih ta časopis sploh ni poročal¹⁰ – medtem ko je koeficient rangov za šport žensk v *Delu* celo močno negativen ($\rho_{D_ženske} = -0,65$). Matematično bi to pomenilo, da sta pogostost poročanja o ženskih tekmovanjih in pogostost poročanja o teh panogah nasploh obratno sorazmerni. Glede na velikost vzorca in naš pristop do uporabe te statistične metode (opomba 10) je bolj razumna ugotovitev, da je poročanje o ženskih tekmovanjih tako redko oziroma nesistematično, da statistično ne vpliva na priljubljenost oziroma pogostost poročanja o sami panogi.

10. Panogam, ki so se pri posameznem spolu uvrstile nižje od desetega mesta, smo za potrebe izračuna koeficienta pripisali rang 11 ne glede na njihovo dejansko razvrstitev.

4.3 Žanri športnega poročevalstva

Oba časopisa največ prispevkov objavljata v vestičarski in poročevalski vrsti. Slednji (829; 47,1 %) v *Delu* presegajo prve (689; 39,1 %), obojih pa je več kot novinarskih zgodb (88; 5,0 %), pogovorov (80; 4,5 %) in komentarjev (74; 4,2 %). *Slovenske novice* so manj pestre: objavljajo največ vesti (980; 70,3 %), sledijo jim poročila (394; 28,2 %). Pogovori (15; 1,1 %), komentarji (5; 0,4 %) in novinarska zgodba (1; 0,1 %) so le izjemoma objavljeni in se pojavljajo predvsem v tematski prilogi *Finale*.

Žanri so v pretežni meri sorazmerno porazdeljeni med spoloma. Razlike se v *Delu* pojavljajo le pri objavi pogovornih vrst (intervjujev), kjer so moški (76) pogostejše sogovorniki kot ženske (4; $\chi^2(1) = 5,650$, $p < 0,05$), medtem ko so v *Slovenskih novicah* redka poročila o športu žensk ($n_{\text{ženske}} = 20$, $n_{\text{moški}} = 341$, $\chi^2(1) = 22,620$, $p < 0,01$). Tabloid moškemu športu pogosteje namenja tudi preostale nevestičarske žanre, vendar je takšnih objav premalo za robustno statistično analizo.

4.4 Vsebina novinarskih prispevkov

Vodilne teme analiziranih novinarskih prispevkov o športu so predstavljene v Tabeli 6. Skoraj devet od desetih prispevkov v *Delu* je v približno enaki meri poročalo o »napovedih« (27,0 %), »rezultatih in poročilih« (32,5 %) in »drugem poročanju, povezanem s športnim nastopom« (29,0 %). V *Slovenskih novicah* je »napovedi« občutno manj (14,3 %). Tabela vključuje tudi porazdelitev vsebine objav po spolu osrednjih akterjev.

Oba časopisa sta zelo malo, če sploh, poročala o problemsko naravnanih temah, kot so financiranje, doping in boj proti njem, navijaštvo, amaterski šport, stave in prirejanje izidov ter vprašanje spola v športu. Te teme so bile nekoliko pogosteje zastopane v *Slovenskih novicah*.

Tabela 6: Primerjava vodilnih tem novinarskih prispevkov o športu v Delu in Slovenskih novicah

	Delo				Slovenske novice			
	Pogostost (delež)	Moški (delež)	Ženske (delež)	$\chi^2(1)$	Pogostost (delež)	Moški (delež)	Ženske (delež)	$\chi^2(1)$
Rezultati in poročila	572 (32,5)	424 (32,2)	76 (34,5)	0,327	477 (34,2)	339 (30,6)	83 (57,2)	9,905**
Drugo poročanje, povezano s športnim nastopom	511 (29,0)	423 (32,1)	53 (24,1)	3,901*	481 (34,5)	435 (39,3)	20 (13,8)	36,443**
Napovedi	476 (27,0)	340 (25,8)	77 (35,0)	5,890*	199 (14,3)	157 (14,2)	24 (16,6)	0,161
Druge teme	97 (5,5)	61 (4,6)	12 (5,4)	0,271	86 (6,2)	68 (6,1)	12 (8,3)	0,032
Športna politika	86 (4,9)	62 (4,7)	1 (0,5)	8,312**	63 (4,5)	55 (5,0)	1 (0,7)	7,159**
Športno financiranje	9 (0,5)	6 (0,5)	0	/	26 (1,9)	19 (1,7)	1 (0,7)	/
Doping	7 (0,4)	1 (0,1)	1 (0,5)	/	21 (1,5)	10 (0,9)	3 (2,1)	/
Gledalci in navijaška kultura	2 (0,1)	1 (0,1)	0	/	23 (1,6)	19 (1,7)	0	/
Amaterski šport	0	0	0	/	16 (1,1)	3 (0,3)	1 (0,7)	/
Športne stave	0	0	0	/	3 (0,2)	3 (0,3)	0	/
Vprašanje spola v športu	0	0	0	/	0	0	0	/
Skupaj	1760	1318	220		1395			

Opomba: Zvezdica (*) označuje statistično značilne razlike na nivoju $p < 0,05$. Dve zvezdici (**) označujeta statistično značilne razlike na nivoju $p < 0,01$. Poševnica označuje nezmožnost izračuna statističnih razlik zaradi prenizke pričakovane frekvence.

V Delu so se najbolj izrazite razlike pokazale pri količini napovedi prihajajočih tekmovanj in drugem poročanju, povezanem s športom. Slednja kategorija vključuje številne teme, ki običajno sodijo v sklop »beat« poročanja – npr. poškodbe, (morebitni) prestopi, dogajanje na treningih in podobno – ki ga ženski šport redko doseže. Tovrstno poročanje o športu žensk se je redko pojavilo tudi v Slovenskih novicah. Izrazite razlike so se pokazale tudi pri poročanju o športni politiki.

5 Razprava

Pregled je pričakovano pokazal prevlado poročanja o športnikih in športu moških. V *Delu* je o tem poročalo 75 odstotkov, v *Slovenskih novicah* pa 70 odstotkov pregledanih prispevkov; samo o športnicah je v *Delu* poročalo 12,5 odstotka, v *Slovenskih novicah* pa 10 odstotkov prispevkov. Ti deleži so primerljivi z mednarodnimi podatki iz leta 2011: v svetovnem merilu je izključno o športu moških poročalo 87,8 odstotka, o športu žensk pa 11,3 odstotka objav (Horky in Nieland 2013), v Sloveniji pa 84 odstotkov o tekmovalcih in 14 odstotkov prispevkov o tekmovalkah (Ličen 2013). Slovenija se tako uvršča blizu in nekoliko nad sredino po zastopanosti športa žensk v tisku. Novinarski prispevki o športu žensk so tudi občutno manjši (za 27,5 % v *Delu* in 58,6 % v *Slovenskih novicah*) in posledično krajši.

Ženske so manj zastopane tudi v športni fotografiji. V *Delu* je pogostost slikovnih prilog sicer primerljiva po spolu, a so fotografije o športu žensk manjše, medtem ko so v *Slovenskih novicah* slike enako velike, a pogostejše pri moških. Vsebine oziroma motivov fotografij nismo preverjali; to je lahko izhodišče za bodoče raziskave (prim. Sherry in dr. 2016). Objave o športu žensk so tudi tehnično preprostejše, saj redkeje vključujejo dopolnitvene elemente, kot so grafike in izpostavljene izjave. Zanimivo je, da se tabloid občutno redkeje zateka k fotografiji in grafikam kot »resni« časopis. V tem se slovenski tisk razlikuje od tujega, kjer tabloidi običajno bralce privabljajo s pogostimi vizualno privlačnimi dodatki k (pogosto krajšim) besedilom. To je morda posledica *Delove* tradicije časopisa, ki je v slovenskem novinarskem prostoru desetletja postavljala standarde ne samo novinarskega, temveč tudi uredniškega, oblikovalskega in drugega dela na športnem in drugih uredniških področjih.

V poročanju o športu prevladujejo žanri informativne vrste. To potrjuje pretekle ugotovitve, zbrane na manjšem vzorcu objav (Ličen 2013). Velika večina (92,6 %) prispevkov o športu žensk je zajemala žanre vestičarske in poročevalske vrste. V *Delu* je bilo to razmerje podobno (43 % vesti oziroma 45 % poročil), medtem ko je bila v *Slovenskih novicah* večina prispevkov o športnicah napisana v žanrih vestičarske vrste (85 %). Novinarji *Slovenskih novic* torej bralcem podajajo predvsem osnovne informacije o vrsti, kraju, času in akterkah dogodka, te pa večinoma predstavljajo z agencijskimi vestmi, medtem ko novinarji *Dela* poročajo tudi bolj poglobljeno s komentiranjem dogodkov, pojasnjevanjem vzrokov in nakazovanjem posledic. Novinarski prispevki o športu žensk v žanrih pogovorne ali komentatorske vrste so bili v obeh časopisih redki.

Poročila o športu žensk se osredotočajo na posamične panoge – najpogostejše alpsko smučanje in tenis – medtem ko pri moških prevladujejo ekipni športi,

predvsem nogomet, košarka, hokej na ledu in rokomet. Vseeno ne moremo trditi, da sta alpsko smučanje in tenis za slovenski tisk »ženska« športa: panogi imata v Sloveniji dolgo tradicijo, možno ju je redno spremljati celo zimo (smučanje) oziroma celo leto (tenis) – Američani bi ju pojmovali za primeren »beat« – in sta kakovostno organizirani na področju tako moških kot ženskih tekmovanj. Slovenski tekmovalci obeh spolov razmeroma uspešno nastopajo v obeh; pri tem je v času raziskave prednjačila Tina Maze, ki je leta 2015 osvojila tri medalje na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju. Tekmovalni uspehi športnic in športnikov so nedvomno pomemben dejavnik pri poročanju o športu (Ličen in Billings 2013), obenem pa pri pregledu poročanja ni bilo zaznati posebnega »iskanja« zanimivih ali drugače pomembnih zgodb: novinarji so se pretežno omejili na napovedi tekmovanj, njihove izide in druge sprotne teme (npr. tedenske preglede izidov in spremembe na jakostnih lestvicah v tenisu). H količini poročanja o smučanju je verjetno prispeval njegov status »nacionalnega športa« (Kotnik 2009; Starc 2003). Velja omeniti, da oba športa za *Delo* spremljata (tudi) ženski: Saša Verčič poroča o tenisu, Špela Robnik pa skupaj z drugimi novinarji piše o smučanju.¹¹ Pretekle raziskave so zaznale razlike v načinu poročanja o športu žensk (Lumpkin in Williams 1991), ne pa v izboru tem (Gee in Leberman 2011) glede na spol novinarja. V našem primeru ni jasno, ali sta novinarki športu žensk namenjali posebno pozornost.

Oba časopisa izrazito manj pogosto pišeta o drugem dogajanju, povezanem s športnimi nastopi žensk, kot so poškodbe, prestopi (»Fajič v Belorusijo«, *Slovenske novice*, 2. marec), pogovori o tekmovalnih ciljih (»Osnovni cilj je Rio 2016, a kolajne se ne bi branil«, *Delo*, 12. januar) in druge objave, ki presegaajo poročanje o prihajajočih ali pravkar zaključenih tekmovanjih (»Novaković: Že v prvi minuti lahko dobiš rdeči karton«, *Delo*, 27. marec). Ta razlika ni omejena na Slovenijo, ampak je značilna tudi za svetovni tisk (Horky in Nieland 2013). Pomanjkanje tovrstnih objav kaže na pomanjkljivo spremljanje in le površinsko razumevanje vsakdana športnic, ki pa trenirajo, prestopajo in se poškodujejo prav tako kot športniki. Poročevalci športnice manj poznajo, nepoznavanje pa se prenese na bralce, ki o športu žensk ne prejmejo (dovolj) informacij. Napovedovanje tekmovanj in poročanje o njihovih izidih je manj zahtevno, saj so ti podatki običajno dostopni prek spleta oziroma distribuirani s strani panožnih zvez.

Izrazita razlika je opazna tudi pri poročanju o športni politiki. Tako v svetu kot v Sloveniji je večina športnih funkcionarjev moškega spola – med 70 delegati

11. Saša Verčič poleg o tenisu redno poroča o gimnastiki in včasih o atletiki. Špela Robnik – sestrična nekdanjih reprezentantk v alpskem smučanju Mateje in Tine Robnik – spremlja predvsem zimske športe.

na skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije 26. maja 2015 je bilo le sedem žensk (Olimpijski komite Slovenije, 2015) – zato večina prispevkov na temo organiziranosti in dela športnih zvez in prireditev poroča o delovanju – moških (npr. »Tudi Figo nad Blatterja«, *Slovenske novice*, 29. januar; in »Avtoritativni Benčina že bivši predsednik AZS«, *Delo*, 14. oktober).

Poleg tem, ki so bile (neenako, pa vendarle) obravnavane, velja omeniti še tiste, ki so bile deležne minimalnega, če sploh kakšnega poročanja. *Delo* je za razliko od številnih svetovnih »resnih« časopisov (*broadsheet newspapers*) objavilo zelo malo prispevkov na temo financiranja športa, dopinga in boja proti njem ter gledalcev in navijaške kulture (Horky in Nieland 2013). So pa o teh temah v povprečju približno enkrat tedensko pisale *Slovenske novice*. V nobenem od obravnavanih časopisov praktično ni bilo prostora za amaterski šport, pa tudi za športne stave in z njimi povezano prirejanje izidov (predvsem v nogometu in nekoliko manj v tenisu in košarki) ne. Pomanjkanje poročanja o eni najbolj kontroverznih tem v športu zadnjih let (Hill 2010) je zaskrbljujoče, sploh ker se tovrstna odklonska dejanja dogajajo tudi v Sloveniji (npr. Maver 2011).

Glede na pretekle raziskave, predstavljene v pregledu literature, ni toliko pomembno spoznanje, da je šport žensk v časopisih (in širše v množičnih medijih) redkeje zastopan – to smo že vedeli – kot to, da se razmerje v dvanajstih letih od prve (Lavrinc in Doupona Topič 2006) in štirih letih od zadnje raziskave časopisnega poročanja v Sloveniji (Ličen, 2013) praktično ni spremenilo. Novinarske prakse kljub novim generacijam urednikov ter razvoju medijev, športov in tehnologij ostajajo nespremenjene. Študije v zahodnih državah pogosto analizirajo simbolno zaničevanje posameznih družbenih skupin v množičnih medijih (Gerbner in Gross 1976). Tuchman (1978) je za ženske ta pojav utemeljila na primeru treh značilnosti medijskega poročanja: njihove pretežne odsotnosti oziroma marginalizacije, neresnega opisovanja oziroma trivializacije in njihove obsodbe. Naša raziskava je zasledila razlike v količini poročanja oziroma odsotnosti (marginalizacije) športa žensk, manj je bilo primerov trivializacije: šport žensk ni nujno ali dosledno »slabše« prikazan. Ga je pa nesorazmerno manj: registriranih tekmovalcev je v Sloveniji približno 3,6-krat več kot tekmovalk (Jerič 2016), šport moških pa je deležen celo šest- do osemkrat več prispevkov kot šport žensk.

To je pomembna ugotovitev tudi v luči prej omenjenega porasta zanimanja za šport žensk po svetu: slovenski tisk se ne prilagaja svetovnim trendom in naraščajočemu zanimanju občinstev zanj (Nielsen 2018; Roxborough 2019). Posledično bo tudi nadaljnje zanimanje za šport žensk s strani gledalcev, morebitnih vadečih (Jerič 2016), rekreativk (Daniels 2009) in pokroviteljev še naprej naraščalo počasneje, kot bi lahko (Meenaghan in Shipley 1999). Začaran krog zapostavljenosti športa žensk ostaja sklenjen.

Vzrokov za marginalizacijo poročanja o športu žensk nismo podrobno raziskovali, lahko pa o njih sklepamo iz nekaterih predhodnih raziskav iz Slovenije (Ličen in Billings 2013) in drugih evropskih držav (Gee in Leberman 2011; Knoppers in Elling, 2004) ter neformalnih pogovorov z nekaterimi novinarji in uredniki. Svoje odločitve in izbore uredniki najpogosteje utemeljujejo z zanimanjem občinstev, tekmovalnimi dosežki (kot domnevno objektivni kriterij) in ravno tekmovanja (Gee in Leberman 2011; Knoppers in Elling 2004), čeprav nekateri pravijo, da dejanskih preferenc občinstev pravzaprav niso nikoli raziskali (Ličen in Billings 2013). Pomembna dejavnika sta tudi tradicija posamezne panoge (Knoppers in Elling 2004; Kotnik 2009), pri čemer je nogomet v smislu medijskega poročanja razred zase (Gee in Leberman 2011). Prejšnje raziskave večinoma navajajo, da spol ne vpliva eksplicitno na izbor tem poročanja, kljub temu pa uredniki nekatere panoge označujejo kot »moške« ali »ženske« in potrjujejo, da priljubljenost različnih športov pri posameznih novinarjih vpliva na izbor tem, o katerih pišejo (Gee in Leberman 2011; Knoppers in Elling 2004). To so v neformalnih pogovorih potrdili tudi nekateri slovenski novinarji in uredniki. (Urednika športnih rubrik *Dela* in *Slovenskih novic* sta tako v času zbiranja podatkov kot v času pisanja tega članka moška.) Na izbor tem in pogostost poročanja vpliva tudi, koliko novinarjev spremlja posamezni šport za posamezni časopis.

Zaskrbljujoče je, da se za razliko od svetovnih trendov (prim. Bruce 2016) način poročanja o športu žensk postopoma slabša. Med zbiranjem podatkov za to raziskavo smo naleteli na fotovest »Lepa Katarina« (*Slovenske novice*, 12. januar), v kateri časopis novico o prestopu košarkarice Katarine Ristić v drug klub ambivalentno opremi s »sebkom« (*selfie*) športnice v oprijetih oblačilih s pripisom »Tudi tam ni ostalo neopaženo, da je Katarina postavno dekle« in temu nameni 60 od skupno 343 znakov vesti. Takšne objave športu žensk morda naredijo več škode kot koristi, saj ni jasno, kakšna naj bi bila novičarska vrednost te objave (opazka ni nikomur pripisana) in kako naj bi prispevala k povečanju zanimanja za športno udejstvovanje med dekleti ali pa za žensko košarko med gledalci ali pokrovitelji. Težko se je znebiti občutka, da je bil glavni namen objave pokazati fotografijo privlačne ženske – vsebina, ki je bolj značilna za srednjo stran *Slovenskih novic* – ki je v tem primeru po naključju tudi športnica.

Nekateri menijo, da takšne objave niso posebej problematične (glej npr. Ličen in Billings 2013). Takšen odnos ni sprejemljiv, saj v pretekli slovenski novinarski praksi tovrstnih objav sploh ni bilo (glej Jakubowska in Ličen (2019) za diskusijo o odnosu medijev v socialističnih in komunističnih državah do športa žensk). Dejstvo, da je Društvo športnih novinarjev Slovenije leta 2016 prevzelo licenco za organizacijo prireditve »Miss športa« nakazuje, da se bo trend objektivizacije žensk v slovenskem športnem novinarstvu verjetno stopnjeval. To odvrta nekatere

ženske, ki bi morda želele živeti bolj aktiven življenjski slog, a se že sedaj redkeje ukvarjajo z rekreacijo (Eurobarometer 2014) in so v izraziti manjšini med tekmovalci (Jerič 2016). Njih slovenski časopisi še naprej ne navdihujejo.

6 Zaključek

V odgovor na raziskovalno vprašanje, kakšna je bila pojavnost poročanja o športnicah v najbolj branih slovenskih časopisih v letu 2015, lahko zapišemo, da je pojavnost – skromna. Prispevkov o moškem športu je od šest- do osemkrat več (in ti so občutno večji), čeprav je registriranih športnikov v Sloveniji »samo« 3,6-krat več kot športnic. Manj fotografij, grafičnih elementov, intervjujev in poročil o športu žensk kaže na to, da je poročanje manj poglobljeno. Šport žensk je tako v množičnih medijih – in posledično v družbi – tematsko zapostavljen. Izbrani prispevki, ki jih ta raziskava sicer ni sistematično preučila, so pa omejnjeni v razpravi, hkrati kažejo tudi na določeno mero objektivizacije oziroma simbolnega zaničevanja športnic.

Izsledki te raziskave ponujajo obsežen kvantitativni pregled poročanja o športu (žensk in nasploh) v dveh najbolj branih slovenskih časopisih v obdobju enega leta. S tem smo presegli omejitve nekaterih prejšnjih raziskav, ki so zajele le krajša časovna obdobja (npr. Lavrinc in Doupona Topič 2006; Ličen 2013). Pregledovanje vsebine tiskanih medijev je zaradi zmanjševanja njihove branosti sicer v upadanju, a še vedno informativen kazalnik stanja družbe in zrelosti posameznih področij – v tem primeru športa. Problematizacija tega vprašanja v Ameriki je skozi desetletja prispevala k dvigu kakovosti tako športa žensk kot poročanja o njem; velja poskusiti začeti podoben premik tudi v Sloveniji.

Vzrokov za skromno poročanje o športu žensk tokrat nismo posebej preučili, zato ostaja to pomembna tema za prihodnje raziskave. Primer *Dela* je nakazal, da na pogostost poročanja o (posameznem) športu poleg tekmovalne uspešnosti in značilnosti športne panoge utegne vplivati tudi dejstvo, ali ga spremlja ženska poročevalka. Število športnih novinark – ne pa urednic – v Sloveniji postopoma narašča, zato velja v prihodnosti podrobneje preučiti tudi ta vidik. Nasploh je medijska konstrukcija družbenega spola v diskurzu slovenskega športnega novinarstva tema, ki bi jo bilo treba podrobneje pregledati. Kvantitativne raziskave bi bilo dobro dopolniti s kvalitativnimi študijami poročanja o posameznih temah oziroma problemih. Zelo pomembna bi bila tudi študija (samo)percepcije razumevanja športnega novinarstva kot profesije: ta bi lahko ugotavljala odstopanja od splošno sprejetih in prepoznanih standardov novinarskega poročanja in utemeljenost tega početja. Večina športnih novinarjev se s poklicem sreča zgodaj; tedaj prevzamejo obstoječo poklicno rutino in pogosto ne razvijejo kritičnega

odnosa do predmeta poročanja. Značilnosti prakse športnega novinarstva bi bilo pomembno raziskati tudi v povezavi z odnosi z javnostmi: slovenske športne organizacije so se v zadnjih letih začele precej pogosteje posluževati te poslovne funkcije in zanimivo bi bilo preučiti, kakšne so posledice te spremembe.

Omejitve raziskave vključujejo izbor pregledanih časopisov: raziskava ni zajela športnega tiska ali regionalnih časopisov, zato ugotovitev ni možno posplošiti nanje. Druga omejitev je še vedno omejen obseg pregledanih izdaj časopisov: morda bi bili izsledki za leti 2014 ali 2016 drugačni. Svojevrsna omejitev raziskave je tudi sam izbor pregledanega medija, torej časopisov: prihodnje raziskave se bodo verjetno osredotočile na elektronske ali digitalne medije. Zaradi obsega raziskave je kvantitativna analiza razmeroma površinska, podatki pa do danes že nekoliko zastareli.

Športni poročevalci svoje delo pogosto opisujejo kot eno najzahtevnejših ali celo najzahtevnejšo vejo novinarstva, ker zahteva hitro odzivnost in pogosto poteka v izredni časovni stiski. To je predvsem pri pisanju poročil s tekmovanj res, vendar pa športna kronika predstavlja le približno tretjino vseh objav. Morda pa je tudi ta delež še previsok in športni poročevalci v vnemi za takojšnjim poročanjem prepogosto pozabijo na teme, ki za temeljito obravnavo potrebujejo občutno več časa, raziskovanja in refleksije. Prispevki na temo financiranja športa, stav in prirejanja izidov, uporabe poživil, kriminala in odklonskosti, položaja in pravic športnikov ter nenazadnje tudi vprašanja vključitve spolnih in drugih skupin v šport ali družbo so bili izjema, ne pravilo. Ti bi si zaslužili večjo pozornost raziskovalcev, predvsem pa veliko večjo pozornost samih novinarjev.

Zahvala

Avtorja se zahvaljujeva dr. Mateji Lončar za kodiranje dela podatkov in anonimna recenzentkama za konstruktivne predloge za izboljšanje besedila.

SUMMARY

The representation of women in sports media has been widely researched in North America and Western Europe, but insight from post-socialist, post-colonial and other 'new' nations is lacking. The topic has been sporadically examined in Slovenia, where studies uncovered disparate production and dialogue during women's sports broadcasts, as well as limited print media coverage during selected events or periods of time. This study fills a gap by presenting a comprehensive analysis of women's sport coverage in two Slovenian newspapers over the course of one year. The theoretical framework for the study comprises agenda setting theory and the concept of symbolic annihilation of women in sport media.

Two coders independently examined 101 randomly selected issues (tentatively two per week) of the two newspapers with the highest circulation in Slovenia in 2015: the broadsheet *Delo* and the tabloid *Slovenske Novice*. A content analysis of 3155 articles (1760 published by *Delo* and 1395 by *Slovenske Novice*) examined the sport in focus; the main topic of the article (following a typology adapted from the *International Sports Press Survey 2011*); the gender in focus; the genre of the article; the size of each article; and the number and size of each picture and other graphic elements (e.g., charts, infographics, cartoons, sketches). Excluded from the analysis were 'keys' (the short teasers on the cover page), agate (the condensed review of scores, statistics and standings), standalone pictures, and the chess column. Significant differences between genders were detected with chi-square analyses and Spearman's rank correlation coefficient.

Of all the articles about sports published by *Delo*, 12.5% ($n = 220$) focused on women and 74.9% ($n = 1318$) focused on men. Of all sports articles printed by *Slovenske Novice*, 10.4% ($n = 145$) focused on women and 79.4% ($n = 1108$) focused on men. The remaining articles featured both or were gender-neutral. In both newspapers, articles about women were significantly smaller in size: 332.5 cm² v. 260.7 cm² in *Delo* and 201.6 cm² v. 127.1 cm² in *Slovenske Novice*.

Delo included photos in 62.4% of all articles about sports; they were evenly distributed by gender. *Slovenske Novice* added photos to 36.9% of articles; they were more likely to be included in stories about male athletes. In *Delo*, photos of male athletes were significantly larger than photos of women (165.8 cm² v. 132.8 cm²), while the opposite was true for *Slovenske Novice* (150.2 cm² v. 154.9 cm²), although the difference was not statistically significant. Stories about men were more likely to include diagrams, infographics and other graphic elements. In both newspapers, the coverage of individual sports is highly correlated with the coverage of individual men's sports ($\rho = 0.82$ for *Delo* and $\rho = 0.80$ for *Slovenske Novice*). Genres are distributed rather evenly; still, women received significantly fewer interviews in *Delo* and fewer reports in *Slovenske Novice*.

The content focus of one in three articles in both newspapers was on reports from competitions. These were evenly distributed across both genders. Competitions were previewed equally in *Slovenske Novice*, whereas in *Delo* women's competitions were more likely to be previewed than men's games. However, both newspapers dedicated significantly more coverage on other performance or sporting aspects (e.g., injury or practice reports) to men's sports. Stories on women's sports politics and financing were virtually inexistent. *Slovenske Novice* provided amateur sports and fan culture (in relation to men's sports) with more coverage than *Delo*, whereas none of the 3155 articles we reviewed focused primarily on the topic of gender in sport.

The amount of coverage dedicated to women's sports in Slovenian newspapers is comparable to that in other countries. This coverage focuses on individual sports (esp. alpine skiing and tennis), whereas team sports account for most coverage of men's sports. Editorial choices are most likely informed by the competitive success of athletes, regardless of gender. Still, women are far less likely to receive coverage of performance or sporting aspects beyond game previews and reports (e.g., injury reports or transfers): the absence of such 'beat' coverage suggests reporters are less attentive to their training process, which translates to a lesser familiarity with female athletes among readers. Women also receive less than a "fair share" of coverage: there are 3.6-times more male athletes than female athletes registered with Slovenian sports governing bodies, yet men's competitions received six to eight times more press coverage. Additionally, "hard news" topics such as the financing of sports, match-fixing, doping, and fan cultures are notably absent from overall coverage, especially from the broadsheet *Delo*. Contrary to the global surge in popularity of women's sports in the media, Slovenian press coverage of women's sports seems to be steady in terms of amount and content focus but possibly declining in quality; female athletes are not annihilated—yet.

Literatura

- Bernstein, Alina, in Galily, Yair (2008): Games and sets: Women, media and sport in Israel. *Nashim: A Journal of Jewish Women's Studies & Gender Issues*, 15 (1): 175–196.
- Billings, Andrew C. (2008): Olympic media: Inside the biggest show on television. London in New York: Routledge.
- Bon, Marta, in Doupona Topič, Mojca (2004): Gender differences in televised coverage of handball matches. *Kinesiologia Slovenica*, 10 (2): 5–15.
- Boyle, Raymond, in Haynes, Richard (2000): Power play: Sport, the media, and popular culture. Harlow: Longman.
- Brown, Peter (1995): Gender, the press and history: Coverage of women's sport in the Newcastle Herald, 1890–1990. *Media Information Australia*, 75 (1): 24–34.
- Bruce, Toni (2016): New rules for new times: Sportswomen and media representation in the third wave. *Sex Roles*, 74 (7–8): 361–376.
- Bryant, Jennings (1980): A two year investigation of the female in sport as reported in the paper media. *Arena Review*, 4: 32–44.
- Capranica, Laura, in Aversa, Fabrizio (2002): Italian television sport coverage during the 2000 Sydney Olympic Games. *International Review for the Sociology of Sport*, 37 (4): 337–349.
- Capranica, Laura, Minganti, Carlo, Billat, Veronique, Hanghoj, Signe, Piacentini, Maria Francesca, Cumps, Elke, in Meeusen, Romain (2005): Newspaper coverage of women's sports during the 2000 Sydney Olympic Games. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76 (2): 212–223.

- Cohen, Jacob A. (1960): A coefficient of agreement for nominal scales. *Educational and Psychological Measurement*, 20 (1): 37–46.
- Cooky, Cheryl, Messner, Michael A., in Musto, Michaela (2015): ‚It’s dude time!‘: A quarter century of excluding women’s sports in televised news and highlight shows. *Communication and Sport*, 3 (3): 1–27.
- Daniels, Elizabeth A. (2009): Sex objects, athletes, and sexy athletes: How media representations of women athletes can impact adolescent girls and college women. *Journal of Adolescent Research*, 24 (4): 399–422.
- Delo.si (2016): Časnika družbe Delo – najbolj brana. Dostopno prek: <http://www.delo.si/novice/slovenija/casnika-druzbe-delo-ndash-najbolj-brana.html> (29. 1. 2016).
- Delorme, Nicolas (2014): Were women really underrepresented in media coverage of summer Olympic Games (1984–2008)? An invitation to open a methodological discussion regarding sex equity in sports media. *Mass Communication and Society*, 17 (1): 121–147.
- Duncan, Margaret Carlisle, in Messner, Michael A. (1998): The media image of sport and gender. V L. Wenner (ur.): *Mediasport*: 170–185. London in New York: Routledge.
- Duncan, Margaret Carlisle, Messner, Michael A., in Williams, Linda Williams (1991): Coverage of women’s sports in four daily newspapers. Los Angeles: Amateur Athletic Foundation of Los Angeles. Dostopno prek: <http://www.la84.org/coverage-of-womens-sports-in-four-daily-newspapers/> (13. 4. 2015).
- Dziubiński, Zbigniew, Organista, Natalia, in Mazur, Zuzanna. (2019): Still marginalized: Gender inequalities in the largest Polish daily’s sports coverage. *Communications*, 44 (1): 33–57.
- Eastman, Susan T., in Billings, Andrew C. (2000): Sportscasting and sports reporting: The power of gender bias. *Journal of Sport & Social Issues*, 24 (2): 192–213.
- Eurobarometer (2014): Special Eurobarometer 412: Sport and Physical Activity (Eurobarometer 80.2). Podatki za Slovenijo. Dostopno prek: https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/eb_special_419_400_en.htm#412 (29. 12. 2019).
- Gee, Bridget L., in Leberman, Sarah I. (2011): Sports media decision making in France: How they choose what we get to see and read. *International Journal of Sport Communication*, 4 (3): 321–343.
- Gerbner, George, in Gross, Larry (1976): Living with television: The violence profile. *Journal of communication*, 26 (2): 173–199.
- Gerbner, George, in Signorielli, Nancy (1979): Women and minorities in television drama, 1969–1978. Philadelphia: The Annenberg School of Communications, University of Pennsylvania. Dostopno prek: <http://web.asc.upenn.edu/gerbner/Asset.aspx?assetID=72> (29. 12. 2019).
- Godoy-Pressland, Amy (2014): ‘Nothing to report’: A semi-longitudinal investigation of the print media coverage of sportswomen in British Sunday newspapers. *Media, Culture & Society*, 36 (5): 595–609.
- Hall, Stuart (1972/2004): Lastnosti novičarskih fotografij. V B. Luthar, V. Zei in H. Hardt (ur.): *Medijska kultura: Kako brati medijske tekste*: 193–210. Ljubljana: Študentska založba.

- Hardin, Marie, Chance, Jean, Dodd, Julie E., in Hardin, Brent (2002): Olympic photo coverage fair to female athletes. *Newspaper Research Journal*, 23 (2–3): 64–78.
- Hill, Declan (2010): *The Fix: Soccer and Organized Crime*. Toronto: McClelland & Stewart
- Horky, Thomas, in Nieland, Jörg-Uwe (ur.) (2013): *International sports press survey 2011*. Nordstedt: Books on Demand.
- Horky, Thomas, Baranovska, Marianna, Grimmer, Christoph G., Jakubowska, Honorata, in Stelzner, Barbara (2018): Television sport journalism at the UEFA Euro 2016 championships: A comparison of live commentary from four countries. *International Journal of Sport Communication*, 12 (2): 234–259.
- Jakubowska, Honorata (2015): Are women still the 'other sex': Gender and sport in the Polish mass media. *Sport in Society*, 18 (2): 168–185.
- Jakubowska, Honorata, in Ličen, Simon (2019): The role of newspapers in the formation of gendered national identity: Polish coverage of women's and men's basketball championships. *International Review for the Sociology of Sport*, 54 (3): 302–324.
- Jerič, Slavko (2016): Od zveze do zveze: 6 telemark smučarjev, 38.075 nogometasev. Dostopno prek: <https://www.rtvsl.si/sport/sportni-sos/od-zveze-do-zveze-6-telemark-smucarjev-38-075-nogometasev/404084> (21. 1. 2019).
- King, Christopher (2007): Media portrayals of male and female athletes: A text and picture analysis of British national newspaper coverage of the Olympic Games since 1948. *International Review for the Sociology of Sport*, 42 (2): 187–199.
- Knoppers, Annelies, in Elling, Agnes (2004): »We do not engage in promotional journalism«: Discursive strategies used by sports journalists to describe the selection process. *International review for the sociology of sport*, 39 (1): 57–73.
- Kotnik, Vlado (2009): Smučanje kot spektakel nacije: Od bloškega smukanja do paradnega televizijskega športa. V M. Velikonja, P. Stanković in G. Starc (ur.): *Kalejdoskop športa*: 187–209. Maribor: Aristej.
- Lavrinc, Tina, in Doupona Topič, Mojca (2006): Analysis of newspaper reports on sporting events from the aspect of gender inequality. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis Gymnica*, 36 (3): 7–12.
- Ličen, Simon, in Billings, Andrew C. (2013): Cheering for 'our' champs by watching 'sexy' female throwers: Representations of nationality and gender in Slovenian 2008 Summer Olympic television coverage. *European Journal of Communication*, 28 (4): 379–396.
- Ličen, Simon (2013): Slovenia. V T. Horky in J.-U. Nieland (ur.): *International sports press survey 2011*: 148–162. Nordstedt: Books on Demand.
- Ličen, Simon, Lončar, Mateja, Delorme, Nicolas, Horky, Thomas, in Jakubowska, Honorata (2017): International newspaper coverage of the 2013 EuroBasket for men. *Communication & Sport*, 5 (4): 448–470.
- Lumpkin, Angela, in Williams, Linda D. (1991): An analysis of Sports Illustrated feature articles, 1954–1987. *Sociology of Sport Journal*, 8 (1): 16–32.
- Markula, Pirkko, Bruce, Toni, in Hovden, Jorid (2010): Key themes in the research on media coverage. V T. Bruce, J. Hovden in P. Markula (ur.): *Sportswomen at the Olympics: A global content analysis of newspaper coverage*: 1–18. Rotterdam: Sense.

- Mathesen, Hilary, in Flatten, Kay (1996): Newspaper representation of women athletes in 1984 and 1994. *Women in Sport and Physical Activity Journal*, 5 (2): 65–83.
- Maver, Rok (2011, 22. december): Zaradi nezakonitih stav vložili obtožbo. *Primorske novice*. Dostopno prek: <http://www.primorske.si/kronika/zaradi-nezakonitih-stav-vlozili-obtozbo.aspx> (29. 12. 2019).
- McCombs, Maxwell E., in Shaw, Donald L. (1972/1996): The agenda setting function of mass media. V O. Boyd-Barett in C. Newbold (ur.): *Approaches to media: a reader*: 153–163. London: Arnold.
- Meenaghan, Tony, in Shipley, David (1999): Media effect in commercial sponsorship. *European Journal of Marketing*, 33 (3/4): 328–347.
- Milosavljevič, Marko (2014): Poučevanje in raziskovanje novinarskih žanrov na Slovenskem. V K. Erjavec in M. Poler Kovačič (ur.): *50 let študija novinarstva na Slovenskem*: 183–210. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Myers, Jerome L., in Well, Arnold D. (2003): *Research design and statistical analysis* (druga izdaja). Abingdon: Lawrence Erlbaum.
- Nielsen (2018): Global interest in women's sports is on the rise. Dostopno prek: <https://www.nielsen.com/us/en/insights/news/2018/global-interest-in-womens-sports-is-on-the-rise.html> (21. 2. 2019).
- Olimpijski komite Slovenije (2015): Gradivo za 37. sejo skupščine OKS-ZŠZ. Dostopno prek: http://stara.olympic.si/uploads/media/Gradivo_za_37__sejo_skupscine_OKS-ZSZ_01.pdf (21. 1. 2019).
- Organizacija združenih narodov (2019): Sustainable Development Goal 5: Achieve gender equality and empower all women and girls. Dostopno prek: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg5> (29. 12. 2019).
- Roxborough, Scott (2019): Women's World Cup smashes global ratings records. *The Hollywood Reporter*, 1. 7. 2019. Dostopno prek: <https://www.hollywoodreporter.com/news/womens-2019-soccer-world-cup-smashes-global-ratings-records-1221957> (29. 12. 2019).
- Shaw, Sally in Amis, John (2012): Image and investment: Sponsorship and women's sport. *Journal of Sport Management*, 15 (3): 219–246.
- Sherry, Emma, Osborne, Angela in Nicholson, Matthew (2016): Images of sport women: A review. *Sex Roles*, 74 (7–8): 299–309.
- Shoemaker, Pamela J. (1991): Gatekeeping. V H. Tumber (ur., 1999), *News: a reader*: 73–78. Oxford: Oxford University Press.
- Splichal, Slavko (1990): Analiza besedil: Statistična obravnava jezikovnih podatkov v družboslovnih raziskavah. Ljubljana: Raziskovalni inštitut FSPN.
- Starc, Gregor (2003): *Discipliniranje teles v športu*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Tuchman, Gaye (1978): Introduction: The symbolic annihilation of women by the mass media. V G. Tuchman, A. Kaplan Daniels in J. Benét (ur.): *Hearth and home: images of women in the mass media*: 3–38. Oxford: Oxford University Press.
- Vujović, Marija, Mitrović, Marta, in Obradović, Neven (2017): Women and Olympic Games: Media coverage. *Teme – Časopis za Društvene Nauke*, XLI (4): 1113–1137.

Zhang, James J., Lam, Eddie T.C., Cianfrone, Beth A., Zapalac, Ryan K., Holland, Stephen, in Williamson, Debbie P. (2011): An importance-performance analysis of media activities associated with WNBA game consumption. *Sport Management Review*, 14 (1): 64-78.

Podatki o avtorjih

Dr. Simon Ličen

Associate professor/izredni profesor

Department of Educational Leadership and Sport Management

Washington State University

Cleveland Hall, Room 261

PO Box 642136

Pullman, WA 99164-2136

Telefon: +1 (509) 335-2154

Elektronski naslov: simon.licen@wsu.edu

Mag. Barbara Bejek

Samostojna raziskovalka

Trebinjska 12, 1000 Ljubljana

Telefon: 031 487 847

Elektronski naslov: barbara.bejek@gmail.com